

Hospodářská politika státu

UČEBNÍ TEXT

Hospodářská politika státu

- ▶ jedná se o **zásahy státu do ekonomiky**
- ▶ volba cílů, strategie a nástrojů k ovlivňování celkové ekonomiky státu
- ▶ tržní ekonomika v čisté podobě neexistuje, jedná se o smíšenou ekonomiku = tržní ekonomika + zásahy státu do ekonomiky (v větší či menší míře)

Oblasti HP

- ▶ rozpočtová (fiskální)
- ▶ měnová (monetární)
- ▶ důchodová a cenová
- ▶ zahraniční

Nositelé HP

- ▶ **vláda** - návrhy zákonů
- ▶ **parlament** - projednání a schvalování zákonů
- ▶ **ČNB** – monetární politika, snaha o stabilitu měny – cen
- ▶ **krajské úřady** – řízení zdravotnictví, školství, kultury apod. ve své oblasti

Cíle HP

- ▶ **Ekonomické** – přírůstek HDP, aktivní saldo platební a obchodní bilance

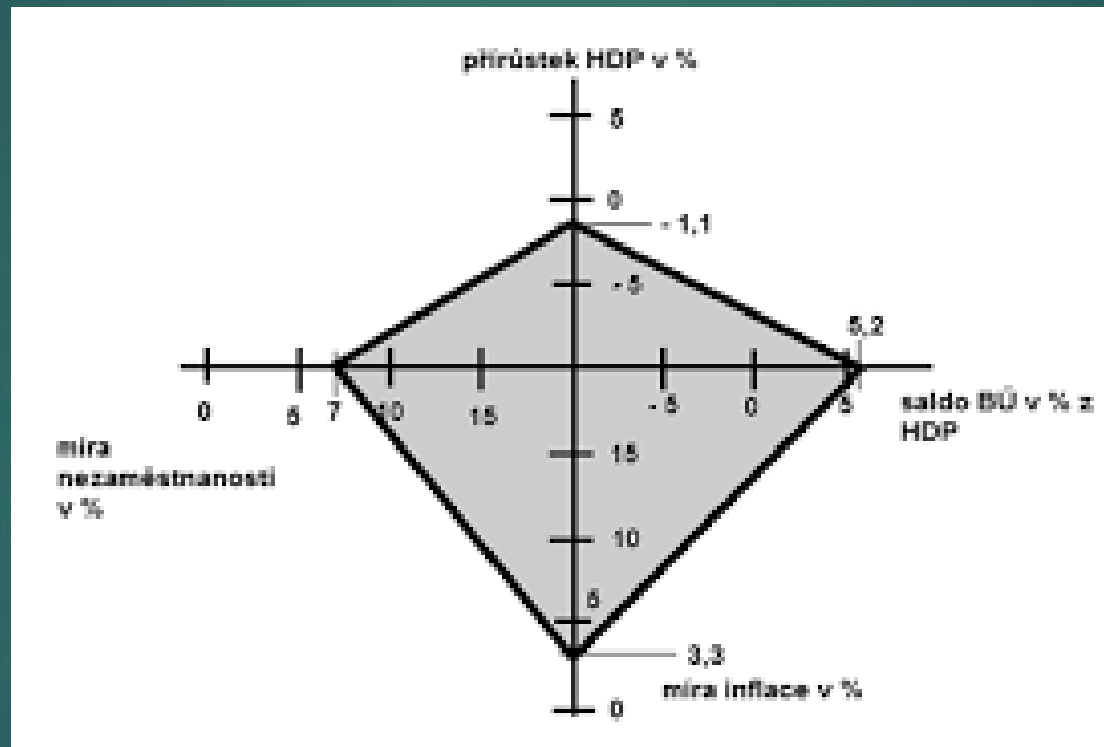
- ▶ **Sociální** – zmírňování soc. rozdílů (soc. dávky), růst reálných příjmů obyv., snížení nezaměstnanosti

- ▶ **Ekologické** – snižování škodlivých emisí do ovzduší, zlepšování čistoty vodních toků, likvidace, ukládání, recyklace obalů a odpadů

Úspěšnost HP Magický čtyřúhelník

Úspěšnost HP

Magický čtyřúhelník

- ▶ Vyjadřuje se tzv. **magickým čtyřúhelníkem**, tzv. diamantem
- ▶ Jeho **vrcholy** jsou tvořeny **cíli HP**
- ▶ **Čím větší plocha, tím je HP úspěšnější**
- ▶ Dosáhnout větší plochy je **obtížné**
- ▶ **Magický** je proto, že **jeden vrchol čtyřúhelníku ovlivňuje ostatní**
- ▶ **Cíle jsou protichůdné** – např. zvýší se HDP → zvýší se inflace, nebo zvýší se ekon. růst – HDP tím, že se zvýší dovoz kapitálu, zboží → zhorší se saldo platební bilance

Nástroje HP

Fiskální politika

- ▶ Jedná se o **stanovení státního rozpočtu**
- ▶ **viz téma: Veřejné finance**

Monetární politika

- ▶ Je realizována **ČNB**
- ▶ Cílem je **stabilita měny**
- ▶ **Viz téma: ČNB**

Důchodová a cenová politika

- ▶ důchody zde ve smyslu veškeré **příjmy** obyvatelstva
- ▶ důchody jsou ovlivňovány **zejména trhem –zde se stanoví cena statků i práce**
- ▶ **stát do této oblasti zasahuje stále méně**, a to:
 - *rozpočtovou politikou* – veřejná spotřeba obyvatelstva (zdravotnictví, kultura, školství)
 - *zákon o min. mzdě, min. výše mzdových tarifů*
 - *regulace některých cen - energie*

Zahraniční politika

- ▶ **Žádný stát neponechává vnější hospodářské vztahy samovolnému vývoji – tzn. působením zákonů N a P !!!**

Zahraniční politika

Jedná se o **opatření**, která ovlivňují:

- *import (dovoz) a export (vývoz) zboží a služeb*
- *pohyb kapitálu*
- *pohyb práce*

Zahraniční politika

Platební bilance, obchodní bilance

- ▶ Souhrnným vyjádřením vnějších hospodářských vztahů je **platební bilance**
- ▶ **Platební bilance zahrnuje:**
 - *platby za vývoz a dovoz zboží, služeb (= **obchodní bilance**)*
 - *platby spojené s přílivem a odlivem kapitálu*
 - *převody mezd zahraničních pracovníků i nás a naopak*

Saldo platební bilance

- ▶ **Rozdíl** mezi platbami **ze** zahraničí a platbami **do** zahraničí
- ▶ **Aktivní saldo platební bilance**= úhrn plateb **ze** zahraničí je **větší** než úhrn plateb **do** zahraničí

Platební bilance

platby za vývoz zboží, služeb

platby spojené s přílivem a odlivem kapitálu

převody mezd ze zahraničí a do zahraničí

Opatření k dovozu zboží

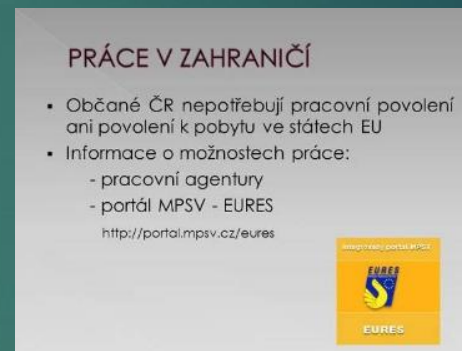
Jedná se spíše o opatření směřující k omezení dovozu.

- ▶ **clo**
- ▶ **licence** – oprávnění dovézt zboží v určitém množství
- ▶ **administrativní překážky** – povinné zkoušení zboží, požadavek osvědčení apod.

Opatření k pohybu práce

Stát **omezuje příliv zahraničních** pracovníků:

- ▶ **povolení k pobytu**
- ▶ **povolení k práci**
- ▶ **mezistátní dohody o vracení nelegálních pracovníků**
- ▶ **vízová povinnost pro příslušníky některých států**
- ▶ **cizinecká policie**

PRÁCE V ZAHRANIČÍ

- Občané ČR nepotřebují pracovní povolení ani povolení k pobytu ve státech EU
- Informace o možnostech práce:
 - pracovní agentury
 - portál MPSV - EURES
<http://portal.mpsv.cz/eures>

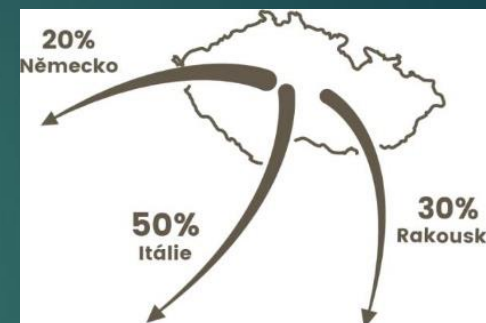

Závěrem

Děkuji za pozornost.

Opatření k vývozu zboží

- ▶ cena **NEBUDE obsahovat clo a DPH**
- ▶ možnost **dotací** na určitý druh vyváženého zboží
- ▶ **státní záruka za exportní úvěr**
- ▶ **informační a technická pomoc** – *Česká centra v zahraničí, Hospodářská komora, Czech Trade, Czech Invest*
informace o situaci na zahr. trhu, zákony, tradice, zvyklosti, překonání jazykové bariéry – pomoc se smlouvami apod.
- ▶ **státní návštěvy** – vytváření příznivých politických podmínek pro ekonomickou spolupráci

Opatření k pohybu kapitálu

Příliv zahraničního kapitálu zahrnuje:

- ▶ **reálné investice** – zahraniční investoři zakládají na našem území podniky – nové továrny
- ▶ **portfoliové investice** – zahraniční investoři skupují akcie domácích podniků – vlastní je a ovládají